

Høring tilbudsstruktur, videregående opplæring i Innlandet 2026-2030

Tilbudsvifta i Hadelandsregionen. Høringssvar fra Utdanningsforbundet Gran.

Selv om Hadeland videregående skole (HVS) ligger i Gran kommune, i Innlandet, er skolen en svært vesentlig del av utdanningstilbudet også for kommunene Lunner og Jevnaker i Akershus. Også Karriere Innlandet avdeling Hadeland har opplæringstilbud til elever fra hele Hadelandsregionen. Per i dag hører omtrent halve elevmassen både ved Karriere Innlandet og HVS hjemme i Akershus. Det er derfor viktig å se hele regionen under ett når tilbudsstrukturen skal vurderes. Videre er det kjent at regjeringen legger fram en proposisjon for Stortinget i løpet av vårsesjonen 2026 med forslag om at Gran kommune bytter fylkestilhørighet fra Innlandet fylke til Akershus fylke. Utdanningsforbundet Gran mener derfor at både Hadelandsregionen og Innlandet fylkeskommune er best tjent med at både den brede kompetansen og de gode fasilitetene ved HVS holdes i hevd fram til en eventuell virksomhetsoverdragelse.

Hadeland videregående skole har i dag følgende tilbud: Bygg- og anleggsteknikk, elektro og datateknologi, helse- og oppvekstfag, helsearbeiderfag med studiekompetanse (HASK), idrettsfag, medier og kommunikasjon, musikk, dans og drama, restaurant- og matfag, salg, service og reiseliv, studiespesialisering, teknologi- og industrifag, påbygging til generell studiekompetanse og en kombinasjonsklasse for ungdom og unge voksne med behov for mer språk- og grunnopplæring. Skolen er forholdsvis ny, med gode spesialrom tilpassa skolens brede tilbudsvifte. Den ligger sentralt i Gran, en god plassering for samarbeid både med lokalt næringsliv og bedrifter i Totenkommunene, Ringeriksområdet og Stor-Oslo. Skolen har også den solide kompetansen som trengs for å utnytte mulighetene som ligger i de gode fasilitetene. Å bygge om spesialrom til annet bruk, krever vesentlige investeringer. Å selge spesialutstyret skolen har, vil antakelig skje med tap. Når det sannsynligvis kommer til en virksomhetsoverdragelse i nær framtid, er Innlandet fylkeskommune derfor tjent med å holde både de fysiske fasilitetene og skolens kompetansemiljø i hevd fram til fylkestilhørigheten er avklart.

HVS er den eneste videregående skolen på Hadeland. Siden skolen ble tatt i bruk i august 2012, har et overveldende flertall av ungdommene i Hadelandsregionen søkt seg hit. I ei tid der vi ser bekymring for økt polarisering og økt ulikhet i samfunnet, er det en stor styrke at både ungdommer som velger yrkesfag og ungdommer som velger studieforberedende omgås i hverdagen, slik de gjør når alt er samlet på samme skole. For å bevare dette, trenger regionen at HVS fortsetter å ha studietilbud både til ungdom som ønsker å gå yrkesfag, studiespesialisering, og studieforberedende linjer med et mer praktisk og kreativt tilsnitt. Både studiespesialiserende og de studieforberedende linjene fører fram til studiekompetanse, men på litt ulike måter. Studiespesialiserende er blant annet viktig for ungdom som skal søke opptak på linjer som har krav til realfagskompetanse. For elever som ønsker studiekompetanse, men også har ønsker om mer praktiske fag i skolehverdagen, har de studieforberedende linjene stor verdi. I fjorårets store skoledebatt argumenterte fylkeskommunen med at elever som ønsker studieforberedende med et praktisk innslag kan søke opptak på idrett. I år var det nødvendig å ha nesten 5 i snitt fra ungdomsskolen for å komme inn på idrettslinja, mer enn 70 elever konkurrerte om 30 plasser. Det er flere ungdommer som har utbytte av en praktisk hverdag enn de som har 5 i snitt. Elever har i dag lovfesta rett til å komme inn på ett av tre ønska utdanningsprogram etter at de har fullført grunnskolen. Samtidig viser forskning at sannsynligheten for å fullføre og bestå videregående skole øker når ungdom kommer inn på sitt førsteønske. Dette viser at både musikk-, media, idrett og HASK er linjer som tilbyr noe viktig til ungdommene som ønsker å gå ut med studiekompetanse samtidig som de har en noe mer praktisk skolehverdag enn det studiespesialisering gir. Å gi mange ulike muligheter er i det lange løp samfunnsøkonomisk lønnsomt, og forebygger utenforskap.

Utdanningsforbundet Gran ser at det er klokt å legge til rette for en større langsiktighet i tilbudsstrukturen i fylket. Å drive skole er ikke gratis, og både fylkeskommunen, skolene og lokalmiljøene har behov for forutsigbarhet. Likevel er vi usikre på om informasjonen som trengs for å ta gode avgjørelser er tilgjengelig så kort tid etter innføringa av ny opplæringslov. Hvordan det nye lovverket vil påvirke søkertallene til videregående skole er foreløpig uklart.

GSI-tallene viser nedadgående tall i aldersgruppa 16-18, men vi vet lite om hvor mange over 18 som vil bruke de utvida rettene til videregående opplæring. At vi i tillegg ikke vet hvordan et fylkesbytte vil påvirke søkertallene, er også et argument for å la tilbudet ved HVS bestå i sin helhet inntil videre.

Utdanningsforbundet Gran

Jaren 15.9-2025

Rønnaug Skorem, nestleder
Anne Berit Rækken, leder